

The Abraham & Millie Arbesfeld
Kollel & Midreshet Yom Rishon
Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

PRESENT:

**LOVE & HATE
IN TANACH**

SPONSORED BY ROBYN AND SHUKIE GROSSMAN AND FAMILY

*What is the
Meaning of Love
in Tanakh?*

February 26, 2012
ג' אדר תשע"ב

Professor Smadar
Rosensweig
Judaic Studies Faculty,
Stern College for Women

(1) בראשית (כב:א-ב)

(א) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי: (ב) וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אַהֲבָת אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמִּצְרַיִם וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ:

(2) בראשית פרק כב רש"י בראשית פרק כב

את בנך - אמר לו שני בנים יש לי, אמר לו את יחידך, אמר לו זה יחיד לאמו וזה יחיד לאמו, אמר לו אשר אהבת, אמר לו שניהם אני אוהב, אמר לו את יצחק. ולמה לא גילה לו מתחלה, שלא לערבבו פתאום, ותזוח דעתו עליו ותטרף, וכדי לחבב עליו את המצוה וליתן לו שכר על כל דבור ודבור:

(3) רד"ק בראשית פרק כב

והאמת כי הנסיון הזה להראות לבני עולם אהבת אברהם השלמה, ולא נעשה לאותם הדורות אלא לדורות הבאים המאמינים בתורה שכתב משה רבינו מפי האל ובספוריה שיראו עד היכן הגיע אהבת אברהם לאל; וילמדו ממנה לאהבה את ה' בכל לבבם ובכל נפשם, כי אברהם היה אוהב את יצחק יותר מנפשו כי הוא היה זקן, ואם ימות הוא, ימות בטבעו בשיבה טובה זקן ושבע ימים אבל בנו היה נער ועדיין לא היה לו אשה ובנים ולא נהנה מן העולם, ואם ימות הוא יהיה הדבר קשה לאברהם מאד. ועוד שהיה לו בן זקונים, וכשאמר לו האל שיעלהו שם לעולה היתה כל אהבה והחבה כאין בעיניו, ולא שאל ולא נסה, הלא אמרת כי ביצחק יקרא לך זרע, אלא כיון שאמר לו האל עשה כך, מיד השכים ומהר לעשות רצון האל, ולא חשב שום אהבה כנגד אהבתו, ובאמת קודם שנכתבה התורה וספוריה היה הדבר הגדול הזה מסור לזרע אברהם יצחק ויעקב כי יצחק מסר ליעקב ובניו, ואחר שנכתבה התורה לבני יעקב נתפרסם הדבר בעולם יש מאמינים ויש שאינם מאמינים. והיום כמה שנים מיום שבטלה עבודת הצלמים והאלילים מאמינים רוב העולם בתורת משה רבינו ובספוריה, אלא שחולקים עלינו על המצות, שאומרים כי דרך משל נאמרו. ובהאמין רוב בני העולם הספור הגדול הזה הוא עדות גדולה על אברהם אבינו שהיה אוהב האל אהבה שלמה ותמה וראוי לאדם ללמוד הימנו דרך אהבתו:

(4) רמב"ן בראשית פרק כב

(ב) קח נא את בנך את יחידך - בעבור היותו בן הגבירה, והוא לבדו אשר יקרא לו זרע קראו יחידו, ובא הלשון להגדיל המצוה, אמר קח נא את בנך היחיד האהוב יצחק והעלהו עולה לפני

(5) בראשית (כד:טז)

וַיִּבְרָא יִצְחָק הָאֱלֹהִים שְׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת רַבְקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ וַיִּנָּחַם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: פ

(6) רש"י (שם)

(טו) ויספר העבד - גלה לו נסים שנעשו לו שקפצה לו הארץ ושנודמנה לו רבקה בתפלתו:
(טז) האהלה שרה אמו - ויביאה האהלה ונעשית דוגמת שרה אמו, כלומר והרי היא שרה אמו, שכל זמן ששרה קיימת היה נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האהל, ומשמתה פסקו, וכשבאת רבקה חזרו:

אחרי אמו - דרך ארץ כל זמן שאמו של אדם קיימת כרוך הוא אצלה, ומשמתה הוא מתנחם באשתו:

(7) רד"ק בראשית פרק כד

ויאהבה - שראה בה דברים טובים וצניעות כמו שהיה באמו לפיכך אהבה מאד, כי ספור ויאהבה לאהבה יתרה בה, כי רוב בני אדם אוהבים נשותיהם, אלא הודיע כי אהבה אהבה יתרה לדברים טובים שנמצאו בה. וזהו שאמר וינחם יצחק אחרי אמו, אחרי שהיה מתאבל על אמו, ואע"פ שהיה כבר שלש שנים שמתה כשלקח רבקה, עדיין היה מתאבל עליה ומתנחם ברבקה שהיתה טובה כאמו

(8) רמב"ן בראשית פרק כד

(טז) ויביאה יצחק האהלה שרה אמו - חסר הנסמך, וכמוהו רבים. וטעם הכתוב, כי יספר בכבוד שנהג יצחק באמו, כי מעת שמתה שרה לא נטו אהלה כי אמרו לא תבא אשה אחרת אל אהל הגבירה הנכבדת. וכאשר ראה רבקה הביאה אל האהל ההוא לכבודה ושם לקחה. וזה טעם ויאהבה וינחם - ירמוז שהיה מצטער מאד על אמו ורחק ממנו מנחם עד שנחם באשתו באהבתו אותה, כי מה טעם שיזכיר הכתוב אהבת האיש באשתו

(9) בראשית פרק כה

(כז) ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים: (כח) ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב:

(10) רש"י (שם)

(כז) יודע ציד - לצוד ולרמות את אביו בפיו, ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן, כסבור אביו שהוא מדקדק במצות: (כח) בפיו - כתרגומו בפיו של יצחק. ומדרשו בפיו של עשו שהיה צד אותו ומרמהו בדבריו:

(11) רד"ק בראשית פרק כה

(כח) ויאהב יצחק את עשו - אין צריך לומר כי יעקב היה אוהב, כי יותר היה אוהב יעקב מעשו, ולא היה אוהב עשו אלא שהיה מביא ציד למאכלו זהו שאמר בפיו, ובשר הציד הוא מוטעם, והוא היה זקן יותר משבעים שנה כי לא היה יודע עשו לצוד החיות בקשתו ותליו אלא אם היה יותר מעשר שנים, ורבקה היתה אוהבת את יעקב לבדו לפי שהיה הולך בדרך חיים ועשו בדרך מות, כי לא די שלא היה מתעסק בחכמה ובדרכי אלהים אבל בחר לו מלאכה לשום עצמו בסכנה בכל יום והיה רק פוחז ומשולל, ויצחק לפי שהיה זקן ויושב בבית היה מתפתה לעשו שהיה מביא לו ציד ומתקן לו מאכל בכל יום, וזה היה אחר שזקן יצחק ובא בימים וכהו עיניו שהיה יושב בבית ולא היה מתעסק בשום דבר מעסקי הבית אלא שספר זה הענין בתחלת ספור גדולם וספור מעשיהם ומה שקרה לעשו עם יעקב בענין נזיד עדשים להודיע פחזותו

(12) רמב"ן בראשית פרק כה

תכן לפרש ויאהב יצחק את עשו, בעבור כי בפיו של יצחק ציד תמיד, כל היום יתאוה לאכול את הציד, ותמיד הוא בפיו, לא יאכל דבר אחר, והוא המביא לו כאשר אמר איש יודע ציד: והנכון בעיני כי היא מליצה, כי עשו ציד בפיו אביו, יכנה האיש במעשה לתדירותו.

(13) חזקוני – בראשית (כה: כח)

(כח) ויאהב יצחק את עשו גבי יצחק כתיב ויאהב ללמדך שלא היה יצחק אוהבו תמיד אלא באותו זמן כי ציד בפיו, אבל גבי יעקב שהיה איש תם כתיב ביה ורבקה אהבת את יעקב אהבה תדירה. ועוד דרך אשה לאהוב את מי שמגדל בהמותיה.

(14) כלי יקר – בראשית (כה: כח)

(כח) ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו. לפי כשהיה שואלו אביו מה אתה עושה בשדה כל היום היה מתנצל ואומר כדי לצוד ציד להביא טרף לפיו של אביו, ולפי שלא היה מצוי אצל אמו על כן לא אהבה אותו רבקה והיתה אוהבת את יעקב שהיה מצוי אצל אמו וכל געגועיה עליו. ויתכן לפרש כי מורה על הזמן לומר לך כי באותו זמן שהיה נותן ציד בפיו באותו זמן לבד אהבו, אבל אחר שכבר אכל מצידו בטל דבר אהבה, אבל רבקה אוהבת את יעקב על לא דבר, ואהבה כזו איננה בטלה

(15) בראשית (כט: י-כ)

(י) ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו: (יא) וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך: (יב) ויגד יעקב לרחל כי אחי

אָבִיָּהּ הוּא וְכִי בֶן רַבָּקָה הוּא וְתָרְךָ וְתִגַּד לְאָבִיָּהּ: (יג) וַיְהִי כַשְׁמֵעַ לְבֶן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ וַיִּרְץ לְקַרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹק לוֹ וַיִּנְשֹׁק לוֹ וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיִּסְפֹּר לְלֶבֶן אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ לְבֶן אַךְ עֲצָמֵי וּבְשָׂרֵי אֶתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: (טו) וַיֹּאמֶר לְבֶן לַיַּעֲקֹב הֲכִי אָחִי אֶתָּה וַעֲבַדְתָּנִי חָנָם הִגִּידָה לִּי מָה מְשַׁכְּרָתְךָ: (טז) וַיִּלְלֶבֶן שְׂתֵי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לְאָה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רַחֵל: (יז) וַעֲיָנִי לְאָה רַכּוֹת וְרַחֵל הִיָּתָה יָפֶת תֹּאֵר וַיִּפֶת מְרָאָה: (יח) וַיִּנְאָהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵּן הַקְּטָנָה: (יט) וַיֹּאמֶר לְבֶן טוֹב תָּתִי אֶתָּה לְךָ מִתָּתִי אֶתָּה לְאִישׁ אַחֵר שְׂבָה עִמָּדִי: (כ) וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שְׁבַע שָׁנִים וַיְהִיו בְּעֵינָיו כִּיָּמִים אַחֲרָיִם בְּאֶהְבָּתוֹ אֶתָּה:

(16) בראשית (כט:ל-לה)

(ל) וַיָּבֵא גַם אֶל רַחֵל וַיִּנְאָהֵב גַּם אֶת רַחֵל מִלְאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שְׁבַע שָׁנִים אַחֲרוֹת: (לא) וַיֵּרָא יַקְנֹק כִּי שָׁנוּאָה לְאָה וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָה וְרַחֵל עָקְרָה: (לב) וַתַּהַר לְאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי רָאָה יַקְנֹק בְּעֵינָי כִּי עָתָה יֵאָהֲבֵנִי אִישִׁי: (לג) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן: (לד) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ לֵוִי: (לה) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלְּדוֹת:

(17) רד"ק – בראשית (פרק כט)

עוד כדי שיהיו הבנים והבנות יפה מראה ויהיו דומים להם, ועוד כי צורה הנאה משמחת לב האדם כל שכן הצורה שתהיה לפניו תמיד שתהיה שמחתו בה תמיד, וצריך שיהיה האדם שמח בעולמו ובחלקו שנתן לו האל, כי האלהים מענה בשמחת אדם ומזמין לצדיק אשה יפה כמו שעשה לאבות ולשאר הצדיקים שיהיו שמחים בחלקם ומולידים בנים כמותם:

(18) רמב"ן – בראשית (פרק כט)

הכי אחי אתה ועבדתני חנם - לא סיפר הכתוב שהיה יעקב עובד אותו. ויתכן כי מעת שאמר וישק את צאן לבן אחי אמו, לא יצא הצאן מידו כי בראותו את רחל כי רועה היא, חמל עליה שלא תשוב לרעות צאן עוד, והיה הוא רועה אותן באהבתו אותה:

(19) רד"ק – בראשית (פרק כט)

(ל) ויאבה גם את רחל מלאה - להודיע כי גם לאה אהב, אע"פ שלא בחר בה מתחלה לאשה, כיון שנשאה לו אע"פ שלא היה בכוונה, אהבה כמו שאדם אהב אשתו, אבל יותר אהב רחל: (לא) וירא ה' כי שנואה לאה - לא היה יעקב שונא אותה, אבל היה אוהב אותה, אלא לפי שהיה אוהב את רחל יותר מלאה קרא לאה שנואה, כלומר כנגד אהבתה של רחל היתה שנואה, וכן האחת אוהבה והאחת שנואה (דברים כ"א ט"ו) ולפי שהיית' עלובה בעיניה שלא היתה אוהבה כאחותה ראה ה' בעיניה ויפתח את רחמה. ובאמרו ויפתח, מלמד שהיתה עקרה וה' פתח רחמה, ורחל נשארה עקרה כמו שהיתה: (לב) יאהבני - כאחותי ופת"ח הבי"ת במקום ציר"י: (לד) ילוח אישי אלי - יהיה נלוח לאהבתי יותר מאהבת אחותי כי ילדתי לו שלשה בנים, וכונת הצדיקים לאשה לבנים היא:

(20) רמב"ן – בראשית (פרק כט)

ויאהב גם את רחל - הזכיר הכתוב שגם אהב רחל יותר מלאה, והטעם, בעבור כי הטבע לאהוב יותר האשה אשר ידע האדם בראשונה

ויש אומרים (הרד"ק) כי שתים נשים שהאחת אוהבה מאד תקרא השניה שנואה כנגדה, כמו שאמר ויאבה גם את רחל מלאה, לא ששנואה, והיתה בושה בדבר וראה אלהים את עניה:

(21) בראשית (לז:ב-ה)

(ב) אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רַעְיָה אֶת אָחִיו בְּצִאֵן וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבָרָם רַעְיָה אֶל אָבִיָּהֶם: (ג) וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתוּבַת פְּסִים: (ד) וַיִּרְאוּ אָחִיו כִּי אֶתוֹ אֶהָב אָבִיָּהֶם מִכָּל אָחִיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֹם: (ה) וַיַּחְלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיִּגְדַּל אָחִיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ:

22) רש"י בראשית פרק לז

(ג) בן זקונים - שנולד לו לעת זקנתו. ואונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה כל מה שלמד משם ועבר מסר לו. דבר אחר שהיה זיו איקונין שלו דומה לו

23) רד"ק בראשית פרק לז

(ג) כי בן זקונים הוא לו - והלא בשבע שנים נולדו כל בני יעקב, אע"פ שנולד יוסף אחרון מה זקנה היתה ליעקב בהולד יוסף משאר בניו? אלא פירושו כי בן זקונים הוא לו, כי היה מוצאו חכם בכל דבריו כמו אם היה זקן, וכן תרגם אונקלוס ארי בר חכים הוא ליה. ולאהבתו אותו יותר מכל בניו היה מלבישו בבגדים נאים ועשה לו כתונת פסים

24) רמב"ן בראשית פרק לז

איננו נכון בעיני, כי הכתוב אמר שאהב את יוסף מכל בניו בעבור שהוא בן זקונים, וגם כל בניו נולדו לו בזקוניו, והנה יששכר וזבולון אינם גדולים מיוסף רק כשנה או שנתיים: והנראה בעיני כי מנהג הזקנים שיקחו אחד מבניהם הקטנים להיות עמו לשרתו, והוא נשען על ידו תמיד לא יפרד ממנו, והוא נקרא לו בן זקוניו בעבור שישרתו לזקוניו, והנה לקח יעקב את יוסף לדבר הזה והיה עמו תמיד, ועל כן לא ילך עם הצאן ברעותם במקום רחוק:

25) בראשית (מד: יח-כב)

(יח) וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדָבָר נָא עֲבַדְךָ דָּבָר בְּאֲזֵנֵי אֲדֹנָי וְאֵל יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדְּךָ כִּי כְמוֹךָ פָּרַעְתָּ: (יט) אֲדֹנָי שְׂאֵל אֶת עַבְדְּךָ לְאֹמֶר הֲיִשׁ לְכֶם אָב אוֹ אֶחָ: (כ) וַנֹּאמֶר אֶל אֲדֹנָי יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן וַיִּלְד זִקְנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּנְתֵּר הוּא לְבָדוֹ לְאֹמוֹ וְאָבִיו אֶהָבּוּ: (כא) וַתֹּאמֶר אֶל עַבְדְּךָ הוֹרְדֵהוּ אֵלָי וְאָשִׁימָה עֵינֵי עָלָיו:

26) רש"י – בראשית (פרק מד)

(כט) והורדתם את שיבתי וגו' - עכשיו כשהוא אצלי אני מתנחם בו על אמו ועל אחיו, ואם ימות זה דומה עלי ששלשתן מתו ביום אחד: (לא) והיה כראותו כי אין הנער ומת - אביו מצרתו:

27) רד"ק – בראשית (מד: ל)

(ל) ונפשו קשורה בנפשו - מרוב אהבה ואם לא ישוב הנער אתנו תצא נפשו ותהיה האשמה רבה עלינו ועליך שסבבת את מיתתו. ואם תאמר כי חטא לך והלא אתה אמרת ואשימה עיני ואיה השמת עין, אם לא חטא לך אינו צריך להשמת עין אבל אם חטא לך, כמו שאתה אומר, כי הוא לא לקחו, אבל אחר שנמצא באמתחתו לא נוכל לכחש, ואם תשא עוננו זו היא תשומת עין. ואם תאמר למה אדבר אני עליו יותר מאחי:

28) רמב"ן – בראשית (פרק מד)

(כז) אתם ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי - אם יאמר שהוא יחיד לאמו, מה טעם בזה שתרד שיבתו ברעה שאולה, אחרי שיש לו כמה בנים רבים ובני בנים, ואמו כבר מתה, לא תבכה עליו בפניו: אבל הטעם, כי יעקב לא לקח אשה מדעתו רק רחל, וזה טעם ילדה לי "אשתי", כי לא נולדו לי מאשה אשר היא אשתי ברצוני רק שנים, ושמתי אהבתי בהם כאלו הם יחידים לי, והשאר כבני פילגשים הם אלי, ואחיו מת, וזה לבדו בני יחידים אשר אהבתי, ולכן יקדים הכתוב רחל ללאה, כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל (רות ד יא), ויקרא לרחל וללאה השדה (לעיל לא ד), כי היא הקודמת במחשבתו:

ואמרו המפרשים כי לכך יאמר בסדר הזה (להלן מו יט) בני רחל אשת יעקב, כי היא תקרא אשתו באמת בלא מרמה. ולדעתי היה זה מפני שהזכירה שם בין השפחות. וכבר הזכרתי כן (לעיל לא לג):

(29) בראשית פרק לד

(ג) ותדבק נפשו בדינה בת יעקב ויאהב את הנער וינדבר על לב הנער: (ד) ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה הזאת לאשה:

(30) שופטים (יד:טו-טז)

(טו) ויהי ביום השביעי ויאמרו לאשת שמשון פתי את אישך ויגד לנו את החידה פן נשרף אותך ואת בית אביך באש הליקשנו קראתם לנו הלא: (טז) ותבך אשת שמשון עליו ותאמר רק שנאתני ולא אהבתני החידה חדת לבני עמי ולי לא הגדתה ויאמר לה הנה לאבי וילאמי לא הגדתני ולך אגיד:

(31) שופטים (טז:ד)

ויהי אחרי כן ויאהב אשה בנחל שרק ושמה דלילה:

(32) שמואל ב (יג:א,טו)

(א) ויהי אחרי כן ולאבשלום בן דוד אחות יפה ושמה תמר ויאהבה אמנון בן דוד:

(טו) וישנאה אמנון שנאה גדולה מאד פי גדולה השנאה אשר שנאה מאהבה אשר אהבה ויאמר לה אמנון קומי לכי:

(33) רות (ד:יב-טו)

(יב) ויהי ביתך כבית פרוץ אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן יקנוק לך מן הנצרה הזאת: (יג) ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה ויבא אליה ויתן יקנוק לה הריון ותלד בן: (יד) ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך יקנוק אשר לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל: (טו) והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך פי כלתך אשר אהבתך ולדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים:

(34) אסתר (ב:יז-יח)

(יז) ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולות וישם פתח מלכות בראשה וימליכה תחת ושתי: (יח) ויעש המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר והנחה למדינות עשה ויתן משאת פניו המלך: